

ЗАСТОСУВАННЯ ТАНКІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ

Романовський С.Г., Томчук О.А.

*Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів*

У пресі багатьох країн останні десятиліття неодноразово виникали дискусії про долю танка, висловлювалася думка про його анахронічність і безперспективність. Приводом цього були великі втрати танків і навіть темпи цих втрат у сучасних війнах. Однак більш глибокий аналіз результатів останніх війн, умов і способів бойового застосування танків, показує: танки не тільки не втратили своєї ролі на сучасному полі бою, але в найближчій перспективі не можуть бути замінені на будь-яку систему зброї. Доки ближній бій залишається неминучим і необхідним елементом бойових дій, збережеться потреба в танках. Властивості, які притаманні сучасним танкам, визначають їх як масовий ефективний засіб ведення активних, рішучих та динамічних бойових дій на суші в умовах як звичайної війни, так і із застосування ЗМУ.

В той же час очевидно, що існує потреба у подальшому вдосконаленні як танків, так і способів їх бойового застосування. Сьогодні чітко проглядається тенденція дедалі більшого усунення центру тяжкості бойових дій у бік протиборства танків та протитанкових засобів, існує проблема, яка полягає в тому, що розвиток протитанкових засобів знаходиться на такому рівні, що потужний броньовий захист танка може бути здоланий значно дешевшими засобами ураження. І все більше стає ясно, що навіть у разі якісного зростання технічних характеристик танків або їх кількості, ефективно вирішити завдання, що стоять перед ними, стає вкрай важко.

Одним із шляхів вирішення проблеми, що виникла, може бути розмежування функціональних завдань і створення сімейства взаємодоповнюючих уніфікованих броньованих машин. Це пов'язано насамперед з тим, що війна із застосуванням сучасних технологій переходить із рівня протистояння окремих зразків озброєння на рівень протистояння систем озброєння, управління військами та зброєю. Застосування сучасних технологій передбачає забезпечення інформаційної переваги, передача та обробка інформації визначатиме успіх бойової системи. Усі її елементи повинні взаємодіяти у зв'язці: розвідка – управління – вплив.

Таким чином, виходячи з умов ведення танками сучасного бою для забезпечення виконання ними завдань найбільш простим і раціональним на поточний момент може бути створення сімейства бойових машин (важких БМП та машин вогневої підтримки) на базі серійного танка, які об'єднані в «єдиному інформаційному просторі», що забезпечує обмін інформацією як між машинами цього автономного комплексу (включаючи машини розвідки та БПЛА), так і з засобами підтримки (системи РСЗО, розвідувально-ударні ракетні комплекси тощо) старшого командира. До основних принципів побудови такого автономного комплексу як єдиної бойової системи можна віднести: забезпечення переваги у рівні інформаційного забезпечення та управління бойовими

процесами; забезпечення автономності ведення бойових дій; інформаційно-вогневу єдність всіх зразків та підсистем озброєння залежно від рівня військового формування; сумісність та взаємну доповнюваність засобів ураження; єдиний рівень мобільності та живучості всіх зразків озброєння, що входять до автономного комплексу.

Танки і сімейство уніфікованих зразків інших машин на їх шасі може дозволити на базі загальновійськових формувань створювати високозахищені мобільні розвідувально-ударні комплекси, що будуть інтегровані в інформаційному просторі із засобами вогневого ураження старшого командира, а також авіації тактичної ланки.

Військові фахівці розглядають підвищення керованості у складі єдиної бойової системи як рішення для отримання істотного виграшу в ефективності використання танків. Крім того, використання в єдиній бойовій системі дозволить адаптувати танк до умов ведення бойових дій, що змінилися, і перетворити його на наземну бойову високозахищену машину - елемент єдиної системи озброєння. При цьому танки зберігають головну рису - високий ступінь універсальності, що дозволяє вирішувати різнотипні бойові завдання у всіх видах бойових дій та ефективно взаємодіяти з іншими бойовими засобами.

Значення танкових військ, як одного з головних родів сухопутних військ та їхньої головної ударної сили, збережеться і в майбутньому. Танкові війська в силу своєї мобільності та бойової могутності є надійним гарантом забезпечення виконання поставлених завдань щодо захисту України.